

Bilag III.**Ferie med Løn i Danmark efter kollektive Arbejdsoverenskomster.**Ved Ekspeditionssekretær *K. A. Hansen.*

I Danmark er Arbejderes Ret til Ferie med Løn ret tidligt behandlet i kollektive Arbejdsoverenskomster. Saaledes fandtes der ifølge Det statistiske Departements Publikation¹): Arbejdsoverenskomster i Danmark den 1. August 1915, i alt 279 Overenskomster indeholdende Bestemmelser om Sommerferie og omfattende i alt 21 797 Arbejdere. Samtidig havde imidlertid 848 Overenskomster vedrørende i alt 99 141 Arbejdere ingen Bestemmelser om Ferie, saaledes at kun 16 pCt. af Arbejderne i 1915 havde overenskomstmæssig Ret til Ferie.

Overenskomstmæssig Ret til Ferie fandtes fortrinsvis indenfor Næringsmiddelindustrien (Bagerier, Bryggerier, Slagterier, Møllerier) og Metal-Industrien (Smede og Maskinarbejdere, Formere m. fl.) samt for Gasværksarbejdere, Lager- og Pakhusarbejdere, Maskinmestre m. fl. De sidstnævnte havde 14 Dages Ferie; visse Fag havde 8 Dages Ferie, men det almindeligst forekommende var 3 Dages Ferie.

I April 1919 vedtog De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling at foretage en Undersøgelse²) af, i hvor stor Udstrækning der gaves Sommerferie (med eller uden Løn) indenfor de De samvirkende Fagforbund tilsluttede Organisationer.

Af de nævnte Undersøgelse fremgik, at tilsammen 63 341 Arbejdere i Organisationer under De samvirkende Fagforbund havde Ferie. Da Organisationernes samlede Medlemstal var 260 608, havde saaledes 24,3 pCt. af alle Medlemmerne Ferie; Ferien havde en Varighed af fra 2 til 14 Dage.

De samvirkende Fagforbund vedtog ligeledes en Resolution om, at deres Forretningsudvalg skulde fremkomme med Forslag til Overenskomst mellem Dansk Arbejdsgiverforening og De samvirkende Fagforbund om Sommerferie. Et saadant Forslag blev ogsaa fremsat i Oktober 1920, men fremmedes ikke, efter at Ottetimers-Arbejdsdagen ved Overenskomst af 17. Maj 1919 var blevet gennemført i alle Fag fra Nytaar 1920.

Af Statistisk Departement foretoges i 1928 en fornyet Undersøgelse angaaende Indholdet af kollektive Overenskomster³).

Undersøgelsen udviste, at af 1 194 afsluttede kollektive Overenskomster, omfattende ca. 224 000 Arbejdere, indeholdt de 483, omfattende ca. 85 000 Arbejdere, Bestemmelser om Ferie. Medens der saaledes nu i Overenskomsterne fandtes Feriebestemmelser for ca. en Trediedel af Arbejderne, fandtes i 1915 kun Feriebestemmelser for ca. en Sjettedel af disse.

Det maa herved bemærkes, at en Del Arbejdere antageligt rent faktisk havde Ferie uden at have en overenskomstmæssig Ret hertil, og Opgørelsen kan da for saa vidt ikke betragtes som fuldstændig.

Det reelle Indhold af Feriebestemmelserne var højst varierende. I en Del Overenskomster var det kun anført, at Ferie ydes „som hidtil“. I Jernindustriens Overenskomster gav Feriebestemmelserne kun Ret til 3—4 Dages Ferie uden Løn; i Bogbindernes Overenskomst med Papirvareindustrien var Ferien ansat til en Uge.

I øvrigt fandtes Feriebestemmelserne hyppigst i Overenskomsterne indenfor Næringsmiddelindustrien, hvor Bagerne havde en Ferie paa 5 Dage plus et Fridøgn, Møllerne i Provinsen (3 Dage), Bryggerierne Arbejdere og Slagterne (6 Dage) og Landmejeristerne (8 Dage).

¹) Statistiske Meddelelser, 4. Række, 49. Bind, 2. Hefte 1916.

²) Resultatet af Undersøgelsen findes i Tillæg til De samvirkende Fagforbunds Beretning for Tiden 1. April 1918—31. Marts 1919.

³) Findes i Statistiske Meddelelser, 4. Række, 81. Bind, 1. Hefte.